

Τετάρτη 11 Σεπτεμβρίου 2019, 20:00

Προβολές ταινιών μικρού μήκους

Χώρος: Κινηματογράφος ΠΑΛΑΣ, Υμηττού 109, Παγκράτι

Linnaeus and the Terminator Seed / Ο Λινναίος και ο Θανατηφόρος Καρπός του Pedro Neves Marques. 2017-18 βίντεο, 15' 45", με ήχο (voice over)

Με την υποστήριξη του Μουσείου της Συλλογής Berardo

Υπάρχει μια ντετερμινιστική, εξελικτική σύνδεση ανάμεσα στη σύγχρονη βοτανική και τον νέο κλάδο των γενετικά τροποποιημένων οργανισμών; Συγκεντρώνοντας παλιά χαρακτηριστικά βοτάνων από Ευρωπαίους νατουραλιστές στη Λατινική Αμερική και τη Νοτιοανατολική Ασία, συμβάσεις και έγγραφα του ΟΗΕ για γενετικά μεταλλαγμένους σπόρους καθώς και απεικονίσεις των συστημάτων αναπαραγωγής φυτών και ανθρώπων, αυτή η δοκιμαστική ταινία μικρού μήκους εξετάζει το σεξουαλικό φανταστικό βοτανολόγων, όπως ήταν ο Κάρολος Λινναίος, για να οδηγήσει σε μια στοχαστική θεώρηση των μετα-φυσικών συνθηκών που κυριαρχούν στη σύγχρονη βιοτεχνολογία, την αποικιοκρατική διαχείριση της αναπαραγωγής αλλά και την αναπαράσταση και ταξινόμηση των μορφών ζωής στο παρελθόν και στο παρόν.

The Current Situation / Η Τρέχουσα Κατάσταση του Pedro Barateiro, 2015 βίντεο (HD, έγχρ., με ήχο, 11'52")

Με την ευγενική παραχώρηση του δημιουργού και της Γκαλερί Filomena Soares, Λισσαβώνα

Η ταινία παρουσιάζει τρία συγκεκριμένα γεγονότα σε γραπτή μορφή, σελίδες ενός βιβλίου ή ειδησεογραφικά άρθρα. Το πρώτο είναι το γεγονός ότι το διαδικτυακό λεξικό Merriam Webster επέλεξε τη λέξη «culture» ως «λέξη του 2014», καθώς ήταν η λέξη με τις περισσότερες αναζητήσεις εκείνη τη χρονιά. Το δεύτερο γεγονός έχει αντληθεί από ένα άρθρο για το θάνατο μιας καμηλοπάρδαλης σε έναν νοτιοαφρικανικό αυτοκινητόδρομο ενώ το ζώο μεταφερόταν παράνομα. Το τρίτο γεγονός προέρχεται από μια ειδική έκδοση του Economist, με τίτλο «The World in 2015», στην οποία η Ann Wroe, συντάκτρια νεκρολογιών, έγραψε το κείμενο «Farewell to Escapism» [«Αποχαιρετισμός στον αναχωρητισμό»], όπου διερευνά τον όρο «escapism» και τη φιγούρα του «escapist», του αναχωρητή που έχει τάσεις φυγής από την κοινωνική ζωή και τον πολιτισμό. Τα τρία γεγονότα δίνουν παράλληλα αφορμή για να συλλογιστούμε τη σχέση φύσης και πολιτισμού.

Wild Relatives / Άγριοι Συγγενείς

Σενάριο-σκηνοθεσία-παραγωγή της Jumana Manna, 2018

(HD, έγχρ., ομιλούσα, 66')

Βαθιά μέσα στη γη, στο μόνιμα παγωμένο υπέδαφος της Αρκτικής, σπόροι από όλο τον κόσμο φυλάσσονται στην Παγκόσμια Τράπεζα Σπόρων Σβάλμπαρντ, με σκοπό να υπάρχουν «αντίγραφα ασφαλείας» των σπόρων σε περίπτωση μιας φυσικής καταστροφής. Αφετηρία της ταινίας είναι ένα γεγονός που προσέκλυσε το ενδιαφέρον των μέσων ενημέρωσης παγκοσμίως: Το 2012 ένα διεθνές κέντρο γεωργικής έρευνας αναγκάστηκε να μεταφερθεί από το Χαλέπι στον Λίβανο λόγω της Συριακής Επανάστασης που εξελίχθηκε σε πόλεμο. Ξεκίνησε τότε μια επίπονη διαδικασία μεταφύτευσης των σπόρων της συλλογής του κέντρου από τα αντίγραφα ασφαλείας

του Σβάλμπαρντ. Ακολουθώντας τη διαδρομή αυτής της ανταλλαγής σπόρων ανάμεσα στην Αρκτική και τον Λίβανο, μια σειρά από συναντήσεις ξετυλίγουν ένα ταμπλό βιβάν ανθρώπινων και μη ανθρώπινων ζώων ανάμεσα σε αυτά τα δύο απομακρυσμένα σημεία της γης. Το φιλμ απαθανατίζει τη σύνδεση μεταξύ αυτής της μεγάλης κλίμακας διεθνούς πρωτοβουλίας και της τοπικής εφαρμογής της στην Κοιλιάδα Μπεκάα του Λιβάνου, την οποία φέρουν εις πέρας κυρίως νεαρές μετανάστριες.

Παρασκευή 13 Σεπτεμβρίου 2019, 20:00

Προβολή ταινίας μικρού μήκους

Χώρος: Κινηματογράφος ΑΣΤΟΡ, Σταδίου 28 (Στοά Κοραή)

***Pulau-pulau kelapa sawit* [Islands of Palm Oil/Νησιά Φοινικέλαιου], 2017
του Armin Linke σε συνεργασία με την Giulia Bruno και τον Giuseppe Ielasi
Βίντεο HD, με ήχο, 95'04''
Με την ευγενική παραχώρηση των καλλιτεχνών**

Ο ελαιοφοίνικας (*Elaeis guineensis*) είναι ενδημικό φυτό της Δυτικής και Νοτιοδυτικής Αφρικής. Αυτή τη στιγμή, γύρω στο 30% του φυτικού ελαίου όλου του κόσμου προέρχεται από τους καρπούς αυτού του είδους. Το φυτό εισήχθη στις αποικίες της Νοτιοανατολικής Ασίας στα μέσα του 19ου αιώνα, ενώ σήμερα το 80% του ακατέργαστου φοινικέλαιου που παράγεται και εξάγεται παγκοσμίως έχει την προέλευσή του στις τροπικές χώρες Ινδονησία και Μαλαισία. Μεταξύ των μέσων της δεκαετίας του 1990 και των αρχών της δεκαετίας του 2000, η κατανάλωση φοινικέλαιου αυξήθηκε κατά 60% – σημειώνεται ότι χρησιμοποιείται για την παραγωγή καλλυντικών, τροφίμων και βιοκαυσίμου. Η δραματική επέκταση των φυτειών ελαιοφοίνικα είναι ένα σχετικά πρόσφατο φαινόμενο, ενώ, σύμφωνα με τις τρέχουσες εκτιμήσεις, η ζήτηση φοινικέλαιου θα διπλασιαστεί την επόμενη δεκαετία και θα τριπλασιαστεί ως το 2050.

Η ταινία γυρίστηκε στην Ιάβα, τη Σουμάτρα και το Βόρνεο κατά τη διάρκεια μιας σειράς από επισκέψεις που έκανε με τη συνάδελφό του Giulia Bruno και τους επιμελητές του *Disappearing Legacies*. Με πλάνα από φυτείες ελαιοφοίνικα, ενεργές πυρκαγιές τύρφης και σχετικούς με τον ελαιοφοίνικα χώρους παραγωγής, η ταινία δείχνει παραστατικά για ποιο λόγο η αγροτική επιχειρηματική δραστηριότητα εκμετάλλευσης του ελαιοφοίνικα γνώρισε τόσο ραγδαία ανάπτυξη στην Ασία. Σε προκλητικές συνεντεύξεις κάτοικοι, εργάτες φυτειών, μικροκαλλιεργητές, ακτιβιστές, επιστήμονες και κυβερνητικοί αξιωματούχοι εκφράζουν τις συχνά αντικρουόμενες απόψεις τους για τη μεταμόρφωση της Ινδονησίας σε ένα κράτος παραγωγής φοινικέλαιου. Ενώ ο ρυθμός παραγωγής έχει θετικό αντίκτυπο στο ΑΕΠ της Ινδονησίας, η αλματώδης αύξηση της ζήτησης φοινικέλαιου και των παράγωγων προϊόντων του έχει τρομακτικές συνέπειες για τα τροπικά δάση της χώρας. Για πολλούς κατοίκους της, ανθρώπους και ζώα, η επέκταση αυτή βιώνεται ως καταστροφή.

Σάββατο 14 Σεπτεμβρίου 2019, 10:30

Ερευνητικός Περίπατος Χώρος: Εθνικός Κήπος

Λόγω του περιορισμένου αριθμού θέσεων, η συμμετοχή είναι δυνατή μόνο κατόπιν εγγραφής στο prog@athen.goethe.org

Αυτός ο ερευνητικός περίπατος παίρνει ως αφετηρία τα συμπτώματα που παρουσίασαν οι φοίνικες στην Ελλάδα από το 2004-2005, μετά την προσβολή τους από επιβλαβή έντομα, με στόχο έναν προσωρινό απολογισμό. Ο Νίκος Θυμάκης ήταν από τους πρώτους γεωπόνους που ανακάλυψαν και απέδειξαν ότι ο κόκκινος ρυγχοφόρος κάνθαρος (*Rhynchophorus ferrugineus*), γνωστός ως το «κόκκινο σκαθάρι», δρα ως χωροκατακτητικό είδος στην Ελλάδα και ευθύνεται για την καταστροφή των φοινικοειδών. Έκτοτε εντόπισε και αντιμετώπισε τα συμπτώματα, ενώ παράλληλα ερεύνησε διάφορες μεθόδους θεραπείας για τα προσβεβλημένα δέντρα, όπως η επέμβαση στην καρδιά του φοίνικα.

Ο Νίκος Θυμάκης θα μοιραστεί μαζί μας τις επιστημονικές και ιστορικές του γνώσεις σχετικά με τα φοινικοειδή στην Ελλάδα κατά τη διάρκεια μιας θεματικής επίσκεψης εκεί όπου βρίσκονται οι απαρχές της ποικιλίας των φοινικοειδών της Αθήνας, τον Εθνικό Κήπο.

Σάββατο 14 Σεπτεμβρίου 2019, 18:00

Συμπόσιο

Χώρος: Γεωπονικό Πανεπιστήμιο Αθηνών, Ιερά Οδός 75

Αν και είναι ένα πολύ όμορφο θέαμα, τα φυτά συχνά θεωρούνται παθητικά σαν αντικείμενα. Παρ' όλα αυτά, τα φυτά μπορεί να έχουν μια λειτουργία διαμεσολάβησης, ως μάρτυρες ιστορικών γεγονότων και ενεργοί αφηγητές των ανθρώπινων πράξεων και ιστοριών. Υπό αυτή την έννοια μπορούμε να δούμε τα φυτά πιο πολύ ως το μέσον παρά το φόντο πολιτικών ή κοινωνικών πρακτικών. Το συμπόσιο «Βοτανικές μυθοπλασίες – περί των πολιτικών αφηγημάτων των φυτών» συγκεντρώνει τις αφηγήσεις τριών περιστατικών πολιτικής σημασίας, αφηγήσεις που προκύπτουν από βοτανολογικές μεταφορές ή βοτανολογικούς διαμεσολαβητές.

Εξετάζοντας τα φυτά ως ενεργούς πρωταγωνιστές, η συγγραφέας και ερευνήτρια Chanelle Adams και οι καλλιτέχνιδες Νατάσα Μπιζιά και Sung Tieu θα συζητήσουν τη βοτανική ιατρική και τη γαλλική αποικιοκρατική προπαγάνδα, θα θέσουν υπό αμφισβήτηση την εξουσία πολιτισμικών θεσμών και θα αναφερθούν σε μια κρυπτο-αποικιοκρατική Αθήνα, αλλά και θα παρουσιάσουν τις βασισμένες στα λουλούδια, μυστικές πολιτικές στρατηγικές των Βιετναμέζων μεταναστών εργατών μετά την επανένωση της Γερμανίας.